АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«24» червня 2021 року **№ 60/52-р/к** **справа № 02-05/03-2018**

м. Київ

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу

Публічне акціонерне товариство «Чернігівобленерго» (далі - ПАТ «Чернігівобленерго», Товариство) у період з 01.01.2017 по 31.12.2018 займало монопольне становище на ринку з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, де розташовані належні ПАТ «Чернігівобленерго» місцеві (локальні) електромережі, як таке, що не мало жодного конкурента на цьому ринку.

ПАТ «Чернігівобленерго» вчинило дії, які унеможливили вступ товариства з обмеженою відповідальністю «ЕНЕРГО-ГАЗ» (далі - ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ») та дочірнього підприємства «ПРОФІТ ХАБ» Чернігівської регіональної торгово-промислової палати (далі – ДП «ПРОФІТ ХАБ») на ринок постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом в межах Чернігівської області у період з 06.11.2017 по 28.11.2018 та полягали в ненаданні ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» в установлений законодавством термін двох примірників, підписаних та скріплених печаткою договорів про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами ПАТ «Чернігівобленерго», а також вимаганні від ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» додаткових документів, непередбачених пунктом 5 Порядку доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом до місцевих (локальних) електричних мереж, затвердженим постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України (далі - НКРЕ) від 29.10.2010 № 1421.

За результатами розгляду справи № 02-05/03-2018 такі дії ПАТ «Чернігівобленерго» кваліфіковано як порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку).

На порушника накладено штраф у розмірі 68 000 грн.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 02-05/03-2018 про порушення ПАТ «Чернігівобленерго» законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання Чернігівського обласного територіального відділення від 15.05.2018 № 6-пв та від 24.09.2018 № 6-пв з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

(1) За результатами розгляду заяви ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» (ідентифікаційний код юридичної особи 36520832; адреса: вул. Чорногірська, 17/14, м. Київ, 01103) від 06.12.2017 № 355 (вх. від 11.12.2017 № 01-2/621) розпорядженням адміністративної колегії Чернігівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – територіальне відділення) від 16.03.2018 за № 03-2018/1-рп/к розпочато розгляд справи № 02-05/03-2018 за ознаками порушення законодавства про захист економічної конкуренції в діях ПАТ «Чернігівобленерго» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, де розташовані належні ПАТ «Чернігівобленерго» місцеві (локальні) електромережі, передбаченого пунктом 2 статті 50 та пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», шляхом створення перешкод доступу на ринок постачання електричної енергії (за нерегульованим тарифом) продавця (постачальникам) електричної енергії (ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»).

(2) Крім того, до матеріалів справи № 02-05/03-2018, керуючись абзацом другим пункту 19 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (далі – Правила розгляду заяв і справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 06.051994 за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 № 169-р (із змінами), приєднано заяву ДП «ПРОФІТ ХАБ» (ідентифікаційний код юридичної особи 41697846; адреса: вул. Ринкова, буд. 7, м. Чернігів, 14000) від 07.08.2018 № 134 (вх. від 08.08.2018 № 01-2/295-15-Пр), надіслану на адресу територіального відділення дорученням Антимонопольного комітету України від 07.08.2018 № 8-01/9302, щодо можливої наявності ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку ПАТ «Чернігівобленерго» шляхом неукладення з ДП «ПРОФІТ ХАБ» договору на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами. Про наведене письмово повідомлено ДП «ПРОФІТ ХАБ» листом територіального відділення від 21.08.2018 № 02-01/1860.

(3) Листами територіального відділення від 15.05.2018 № 02-01/1157 та № 02-01/1158 копії подання від 15.05.2018 № 6-пв з попередніми висновками у справі № 02-05/03-2018 було направлено на адреси ПАТ «Чернігівобленерго» та ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» відповідно.

(4) У зв’язку з новими обставинами, які були встановлені в ході розгляду заяви ДП «ПРОФІТ ХАБ», приєднаної до справи № 02-05/03-2018, копію подання від 24.09.2018 № 6-пв з попередніми висновками у справі № 02-05/03-2018 було направлено сторонам (ПАТ «Чернігівобленерго», ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ») листами від 24.09.2018 № 75-02/357/2127, № 75-02/358/2128 та № 75-02/356/2126 відповідно.

(5) ПАТ «Чернігівобленерго» листами від 25.05.2018 № 41/2974 (вх. від 25.05.2018 № 02-01/578) та від 08.10.2018 № 41/5858 (вх. від 08.10.2018 № 75-01/233/1258) надало відповіді на подання з попередніми висновками у зазначеній справі.

(6) На виконання розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23рп (із змінами) Чернігівське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України 01 червня 2020 року припинило виконання функцій, покладених на територіальне відділення Положенням про територіальне відділення, та реорганізовано шляхом приєднання до Київського обласного територіального відділення

Антимонопольного комітету України, яке визначено правонаступником всіх його майнових прав та обов'язків.

(7) Відповідно до розпорядження Антимонопольного комітету України від 28.11.2019 № 23-рп «Про реорганізацію територіальних відділень Антимонопольного комітету України» (зі змінами) з 02 червня 2020 року найменування Київського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України змінено на Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України.

2. Відповідач

(8) Відповідачем у справі є ПАТ «Чернігівобленерго» (ідентифікаційний код юридичної особи 22815333, адреса: вул. Гонча, 40, м. Чернігів, 14000).

(9) ПАТ «Чернігівобленерго» на підставі протокольного рішення загальних зборів акціонерів Товариства від 16.04.2019 за № 13 змінило своє найменування на акціонерне товариство «Чернігівобленерго» (далі – АТ «Чернігівобленерго», Відповідач), про що 19.04.2019 до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) внесений запис номер 10641070125001479.

(10) АТ «Чернігівобленерго» є юридичною особою, діє відповідно до статуту АТ «Чернігівобленерго» (у новій редакції), затвердженого протоколом загальних зборів його акціонерів від 16.04.2019 №13 (далі - Статут).

(11) Відповідно до пункту 1.4. Статуту АТ «Чернігівобленерго» є правонаступником по всьому майну, правам та обов'язкам ПАТ «Чернігівобленерго».

(12) Відповідач є юридичною особою приватного права, статутний капітал якого поділено на визначену кількість часток однакової номінальної вартості, корпоративні права за якими посвідчуються акціями, має основні фонди та обігові кошти, баланс, печатку із своїм найменуванням, кутовий та інші штампи, фірмові бланки, стиль і його атрибути, рахунки у банках (пункт 3.1 Статуту).

(13) Згідно зі Статутом, предметом діяльності АТ «Чернігівобленерго» є, зокрема: постачання товарів, виконання робіт та надання послуг на ринку електричної енергії, відносно яких відсутня законодавчо встановлена заборона на їх здійснення; розподіл електричної енергії (пункт 2.3. Статуту).

(14) Як вбачається з відомостей щодо АТ «Чернігівобленерго», які містяться в ЄДР, станом на дату складання цього рішення основним видом діяльності Відповідача є розподілення електроенергії (код КВЕД 35.13).

(15) Отже, АТ «Чернігівобленерго» є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

(16) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), здійснено дослідження становища ПАТ «Чернігівобленерго» на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, де розташовані належні ПАТ «Чернігівобленерго» місцеві (локальні) електромережі.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

(17) Відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається,

продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

3.1.1. ***Суб'єкт господарювання***

(18) Відповідно до частини першої статті 8 Закону України «Про ринок електричної енергії» господарська діяльність з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, постачання електричної енергії споживачу, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця провадиться на ринку електричної енергії за умови отримання відповідної ліцензії.

(19) Згідно з частиною другою статті 8 Закону України «Про ринок електричної енергії» ліцензійні умови провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, постачання електричної енергії споживачу, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця затверджуються Регулятором (відповідно до пункту 72 частини першої статті 1 вказаного Закону Регулятор – Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг) (далі – НКРЕКП).

(20) Відповідно до частини третьої статті 8 Закону України «Про ринок електричної енергії» ліцензія на провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, постачання електричної енергії споживачу, трейдерської діяльності, здійснення функцій оператора ринку та гарантованого покупця видається Регулятором.

(21) До 01 січня 2019 року ПАТ «Чернігівобленерго» здійснювало діяльність на підставі ліцензії із передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, виданої постановою НКРЕ від 17.08.2005 № 663 (зі змінами, внесеними постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3045). Територією здійснення ліцензованої діяльності ПАТ «Чернігівобленерго» є Чернігівська область та м. Славутич Київської області в межах розташування місцевих (локальних) електричних мереж, що перебувають у його власності (далі – Ліцензія на передачу електроенергії).

(22) Постановою НКРЕКП від 13.11.2018 № 1434 Ліцензію на передачу електроенергії анульовано (пункт 2 постанови) та видано ПАТ «Чернігівобленерго» ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії у межах місць провадження господарської діяльності, а саме на території Чернігівської області та м. Славутич Київської області в межах розташування системи розподілу електричної енергії, що перебуває у власності або господарському віданні (щодо державного або комунального майна) ПАТ «Чернігівобленерго», та електричних мереж інших власників, які приєднані до мереж ліцензіата (з якими укладені відповідні договори згідно із законодавством) (пункт 1 вказаної постанови).

(23) Ця постанова набрала чинності з дня прийняття, крім пунктів 1 та 2, які набрали чинності з 01 січня 2019 року.

(24) Постановою НКРЕКП від 11.06.2019 № 1029 внесені зміни до постанови НКРЕКП від 13.11.2018 № 1434 щодо заміни у назві ПАТ «Чернігівобленерго» абревіатури «ПАТ» на абревіатуру «АТ».

(25) З урахуванням наведеного, відповідно до пункту 3.1. Методики об'єктом аналізу є:
- суб'єкт господарювання, який з 01.01.2017 по 01.01.2019 здійснював діяльність на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами - ПАТ «Чернігівобленерго»;
- конкретний товар (продукція, роботи, послуги) – послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

3.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

3.2.1. *Перелік товарів, щодо яких визначається монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання*

(26) Згідно з пунктом 4.1. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).

(27) Визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється, виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.

(28) Товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів, у межах якої споживач за звичних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(29) Послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами не мають товарів-замінників. Про це також свідчать положення Закону України «Про природні монополії».

(30) Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» визначено, що природна монополія - стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги).

(31) Згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії» ринок розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами віднесено до сфери діяльності природних монополій.

(32) ***Отже, товаром щодо якого має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання є послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.***

3.2.1.1. Споживчі характеристики

(33) Відповідно до частини першої статті 1 Закону України «Про ринок електричної енергії»:

- **електрична енергія** – енергія, що виробляється на об'єктах електроенергетики і є товаром, призначеним для купівлі-продажу;
- **ринок електричної енергії** – система відносин, що виникають між учасниками ринку під час здійснення купівлі-продажу електричної енергії та/або допоміжних послуг, передачі та розподілу, постачання електричної енергії споживачам;
- **передача електричної енергії** (далі – передача) – транспортування електричної енергії електричними мережами оператора системи передачі від електричних станцій до пунктів підключення систем розподілу та електроустановок споживання (не включаючи постачання електричної енергії), а також міждержавними лініями;
- **система передачі електричної енергії** (далі – система передачі) – система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикань, що використовується для передачі електричної енергії;
- **розподіл електричної енергії** (далі – розподіл) – транспортування електричної енергії від електроустановок виробників електричної енергії або електроустановок оператора системи передачі мережами оператора системи розподілу, крім постачання електричної енергії;

- **система розподілу електричної енергії** (далі – система розподілу) – система ліній, допоміжного обладнання, обладнання для трансформації та перемикань, що використовується для розподілу електричної енергії.

(34) ***За споживчими характеристиками, умовами споживання, реалізації послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами не має подібних аналогічних товарів***.

3.2.1.2. Умови споживання

(35) У період порушення ПАТ «Чернігівоблоенерго» законодавства про захист економічної конкуренції відносини, пов'язані з передачею, розподілом, постачанням і використанням електричної енергії тощо регулювались: Законом України «Про електроенергетику» (чинний у певних положеннях), Законом України «Про ринок електричної енергії, Правилами користування електричною енергією, затвердженими постановою НКРЕ від 31.07.1996 № 28, (у редакції постанови НКРЕ від 17.10.2005 № 910), зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 02.08.1996 за № 417/1442, зі змінами (які діяли до 11.06.2018) (далі – Правила), Правилами роздрібного ринку електричної енергії, затвердженими постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312 (з 19.04.2018), Порядком доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом до місцевих (локальних) електричних мереж (далі – Порядок доступу), затвердженим постановою НКРЕ 29.10.2010 № 1421, зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 18.11.2010 за № 1146/18441, іншими нормативними актами.

(36) Згідно з Правилами споживач мав право укласти договір купівлі-продажу електричної енергії із будь-яким постачальником електричної енергії (далі – ПНТ) за умови відсутності заборгованості за електричну енергію перед іншим постачальником. Продаж електричної енергії споживачу постачальником електричної енергії за регульованим тарифом припинявся на строк дії договору про купівлю-продаж електричної енергії з ПНТ.

(37) Тобто, окремі категорії споживачів могли отримувати електричну енергію, як від ПАТ «Чернігівобленерго», так і від інших суб'єктів господарювання, що отримали відповідні ліцензії НКРЕКП (раніше НКРЕ) на здійснення діяльності на постачання електроенергії за нерегульованим тарифом, до яких, зокрема, належать заявники: ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ».

3.2.1.3. Умови реалізації

(38) Примірний договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами між ПНТ та електропередавальною організацією був затверджений постановою НКРЕ від 19.10.2005 № 934 (постанова втратила чинність на підставі постанови НКРЕКП від 23.08.2018 № 894).

(39) Згідно з умовами договору енергопостачальна компанія зобов'язується, зокрема: не протидіяти ПНТ у постачанні електричної енергії споживачам; забезпечити при виконанні ПНТ умов договору передачу електроенергії, що належить ПНТ, до споживачів, які уклали договори купівлі-продажу електроенергії з ПНТ.

(40) У свою чергу, ПНТ несе відповідальність за здійснення своєчасної та у повному обсязі оплати за передачу електроенергії та інших додаткових послуг на умовах, визначених договором.

(41) Тобто, діюча модель енергоринку передбачала, що окремі категорії споживачів могли отримувати електричну енергію, як від обласних енергопостачальних компаній, так і від інших суб'єктів господарювання, які отримали відповідні ліцензії НКРЕКП (раніше НКРЕ) на здійснення діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом.

(42) ПАТ «Чернігівобленерго», окрім діяльності на ринку передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами також здійснювало діяльність на ринку

постачання електричної енергії за регульованим тарифом (ліцензія серія АБ № 20525, що діяла з 19.09.1996, замінена у зв'язку зі зміною назви товариства на ліцензію серія АГ № 500368 від 19.05.2011).

(43) Відповідно до статті 1 Закону України «Про природні монополії» суміжний ринок – товарний ринок, що не перебуває у стані природної монополії, для суб'єктів якого реалізація вироблених товарів або використання товарів інших суб'єктів господарювання неможливе без безпосереднього використання товарів, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій.

(44) Згідно зі статтею 6 Закону України «Про природні монополії» ринком, суміжним з ринком розподілу електричної енергії (передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами), є ринок постачання електричної енергії, оскільки ринки розподілу електричної енергії та постачання електричної енергії є взаємопов'язаними.

(45) Порядок доступу ПНТ до локальних (місцевих) електричних мереж встановлював механізм врегулювання взаємовідносин між ПНТ та електропередавальною організацією під час укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

(46) Під час укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між ПНТ та електропередавальною організацією сторони визначали його зміст на основі примірного договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між ПНТ та електропередавальною організацією, форму якого встановлено НКРЕ, та мали право за взаємною згодою змінювати окремі умови цього договору або доповнювати його зміст.

(47) Згідно з пунктом 3 Порядку доступу ПНТ укладає один договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами з електропередавальною організацією, на території здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами якої ПНТ планує здійснювати ліцензовану діяльність з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом.

(48) Отже, договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, який мав бути укладений між ПНТ та електропередавальною організацією, є одним з основних бар'єрів доступу на зазначений ринок.

(49) На суміжному ринку постачання електричної енергії діяли:
- ПАТ «Чернігівобленерго» як постачальник електричної енергії за регульованим тарифом;
- інші постачальники електричної енергії за нерегульованим тарифом.

(50) При цьому, ПАТ «Чернігівобленерго» може бути невигідно допускати постачальників за нерегульованим, оскільки за умови вступу ПНТ на ринок постачання електричної енергії існує імовірність втрати Товариством частини споживачів.

3.2.1.4. Ціна

(51) Постановою НКРЕКП від 25.07.2018 № 932 (постанова втратила чинність на підставі постанови НКРЕКП від 09.04.2019 № 526) було затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, якими передбачалося, що ліцензіат повинен надавати послуги з розподілу електричної енергії за тарифами, встановленими рішенням НКРЕКП.

(52) Постановою НКРЕКП від 09.11.2017 № 1388 затверджено Ліцензійні умови провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії, якими передбачено, що ліцензіат повинен надавати на недискримінаційних засадах послуги з передачі електричної енергії та послуги з диспетчерського (оперативно-

технологічного) управління за тарифами, встановленими НКРЕКП (підпункт 10 пункту 2.3 вказаної постанови).

(53) Порядком доступу передбачалося, що вартість послуг енергопостачальної компанії з передачі електроенергії ПНТ визначалася на основі визначених у Повідомленні на заявлений обсяг купівлі електричної енергії на оптовому ринку електроенергії та Повідомленні на заявлений обсяг власного виробництва електричної енергії обсягів купівлі електричної енергії споживачами і затверджених НКРЕКП для енергопостачальної компанії тарифів на передачу електроенергії на відповідних класах напруги.

(54) Вартість додаткових (інформаційних) послуг енергопостачальної компанії не могла перевищувати граничні показники, затверджені НКРЕКП.

(55) За підсумками розрахункового періоду складалися і підписувалися ПНТ та енергопостачальною компанією Акт виконаних робіт з передачі електричної енергії та Акт виконаних робіт з додаткових (інформаційних) послуг.

3.2.2. ***Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)***

(56) Діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами здійснювалася суб'єктом підприємницької діяльності, який отримав від НКРЕКП спеціальний дозвіл (ліцензію) на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами.

(57) Відповідно до ліцензійних умов, ліцензіат мав право здійснювати діяльність з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в межах території розташування об'єктів електроенергетики, що перебували у власності ліцензіата.

(58) ПАТ «Чернігівобленерго» відповідно до Ліцензії на передачу електричної енергії було продавцем послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в Чернігівській області та у м. Славутич Київської області.

(59) Споживачами (замовниками) послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами ПАТ «Чернігівобленерго» у межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області були юридичні особи, які отримували або мали наміри отримати послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, зокрема споживачами послуг були ПНТ.

3.3. Визначення товарних меж ринку

(60) Відповідно до підпунктів 5.1. та 5.2. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.

(61) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється із переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими зокрема є:
- подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
- подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
- наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
- відсутність суттєвої різниці в цінах;
- взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.

(62) При проведенні дослідження необхідно враховувати, що взаємозамінні товари належать до групи однорідних товарів (товарних груп), які розглядаються споживачем,

як один і той же товар (товарна група), і які можуть бути стандартизовані або диференційовані.

(63) Стандартизованими товарами (товарними групами) можуть розглядатися товари, які мають єдину систему показників, параметрів, що характеризують товар, і у виробництві яких використовуються єдині чи однакові технічні стандарти, технічні умови, стандарти застосування тощо.

(64) Послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами за показниками взаємозамінності, подібності призначення, споживчих властивостей, умов використання товару не має еквівалентних товарів-замінників.

(65) ***Таким чином товарними межами ринку є послуга з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.***

3.4. Визначення географічних меж ринку

(66) Згідно з пунктом 6.1. Методики територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів товарної групи), є неможливим або недоцільним.

(67) Споживачі досліджуваного товару - учасники оптового ринку електричної енергії України (ОРЕ), зможуть поставити закуплену на ОРЕ електроенергію до електроустановок своїх споживачів (покупців електроенергії) або власних електроустановок (для власного споживання) тільки скориставшись послугою з передачі електроенергії місцевими (локальними) електричними мережами того ліцензіата (електропередавальної організації), до мереж якого приєднані вказані електроустановки.

(68) У свою чергу, відповідно до Ліцензійних умов ліцензіат має право здійснювати ліцензовану діяльність лише на території здійснення ліцензованої діяльності - території адміністративно-територіальної одиниці, де розташовані місцеві (локальні) електричні мережі, що перебувають у власності ліцензіата, яку ліцензіат погоджує з центральним органом виконавчої влади, що здійснює управління в електроенергетиці. Територія здійснення ліцензованої діяльності указується ліцензіатом в описі за формою, наведеною в додатку до Ліцензійних умов, і затверджується НКРЕ в установленому порядку. Якщо на території адміністративно-територіальної одиниці розташовані електричні мережі інших ліцензіатів, то територія здійснення ліцензованої діяльності кожного з цих ліцензіатів визначається відповідно до території розташування об'єктів електроенергетики, що перебувають у власності ліцензіата.

(69) ***Територіальними (географічними) межами ринку є територія Чернігівської області та м. Славутич Київської області, на якій розташовані електричні мережі, що знаходяться на балансі (у володінні, користуванні, оперативному управлінні тощо) товариства.***

3.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатись становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

(70) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило - рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.

(71) Часовими межами ринку визначено період з 01.01.2017 до 01.01.2019 (період дії Ліцензії на передачу електроенергії ПАТ «Чернігівобленерго»), тобто проміжок часу, протягом якого залишались незмінними структура ринку, співвідношення попиту та пропозицій на ньому.

3.6. Визначення потенційних конкурентів

(72) Згідно з пунктом 9.1. Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.

(73) Відповідно до Закону України «Про природні монополії» товарний ринок з передачі електричної енергії місцевими (локальними) мережами перебуває у стані природної монополії, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги) (далі - товари).

(74) Внаслідок технологічних особливостей надання електропередавальною організацією послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, наявні та потенційні конкуренти на зазначеному ринку відсутні.

(75) Відтак, ПАТ «Чернігівобленерго» є єдиним суб’єктом господарювання, який надає послугу з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутич Київської області (в межах території розташування мереж).

3.7. Визначення бар’єрів для вступу на ринок

(76) Згідно з пунктом 9.2 Методики бар’єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є обмеження за попитом, пов’язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців: адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).

(77) Основними бар’єрами вступу на ринок послуг з передачі електричної енергії (місцевими) локальними електричними мережами є обмеження, пов’язані з необхідністю наявності у власності об’єктів електроенергетики (електричних станцій, підстанцій, мереж, призначених для розподілу електричної енергії від магістральної мережі та/або електричної станції до споживача) та необхідністю отримання ліцензії на здійснення діяльності з передачі електричної енергії (місцевими) локальними електричними мережами.

3.8. Установлення монопольного (домінуючого) становища

(78) Відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» суб’єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.

(79) ПАТ «Чернігівобленерго» в період з 01.01.2017 по 31.12.2018 було єдиним суб’єктом господарювання, який надавав послуги з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутич Київської області (в межах території розташування його мереж).

(80) Інформація щодо обсягів постачання електричної енергії непобутовим споживачам ПАТ «Чернігівобленерго» та ПНТ в межах Чернігівської області наведена за 2017 рік (Таблиця № 1) та І півріччя 2018 року (Таблиця № 2):

Таблиця № 1

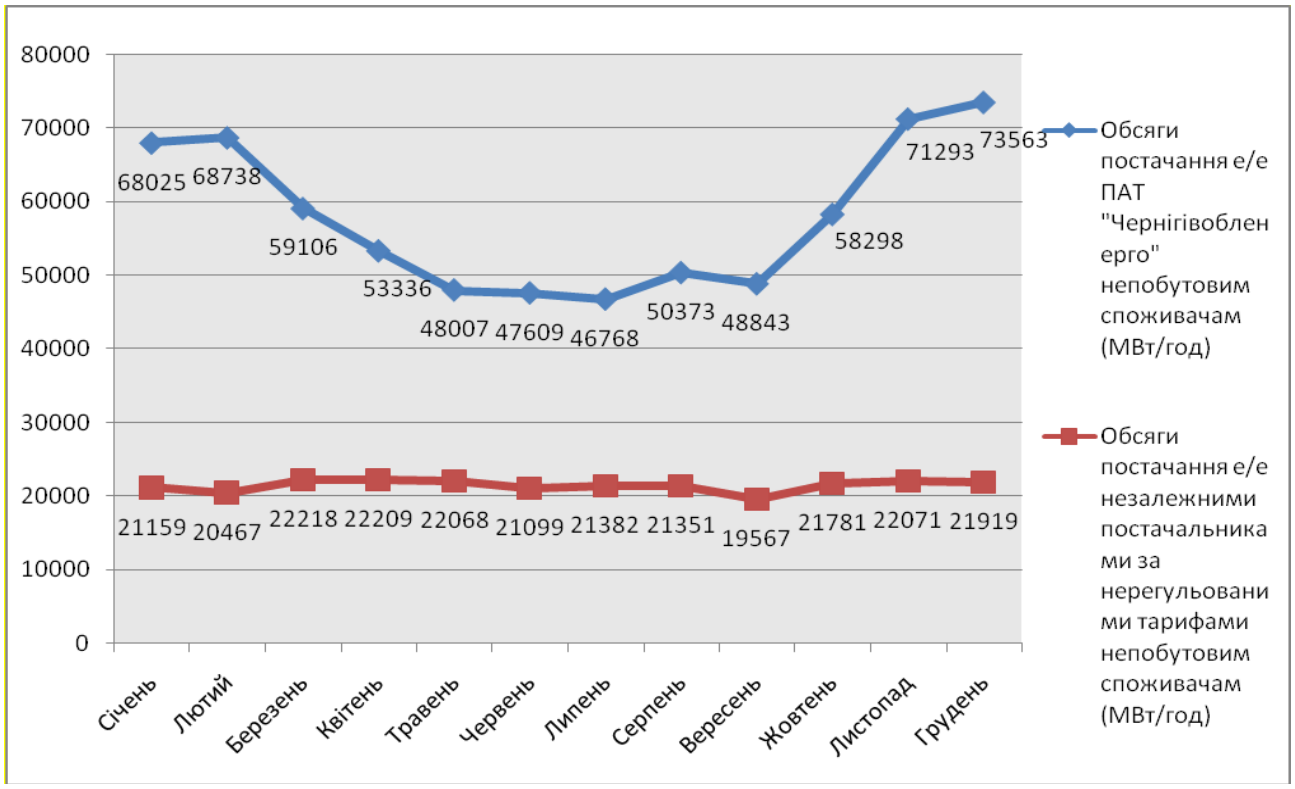

Таблиця № 2

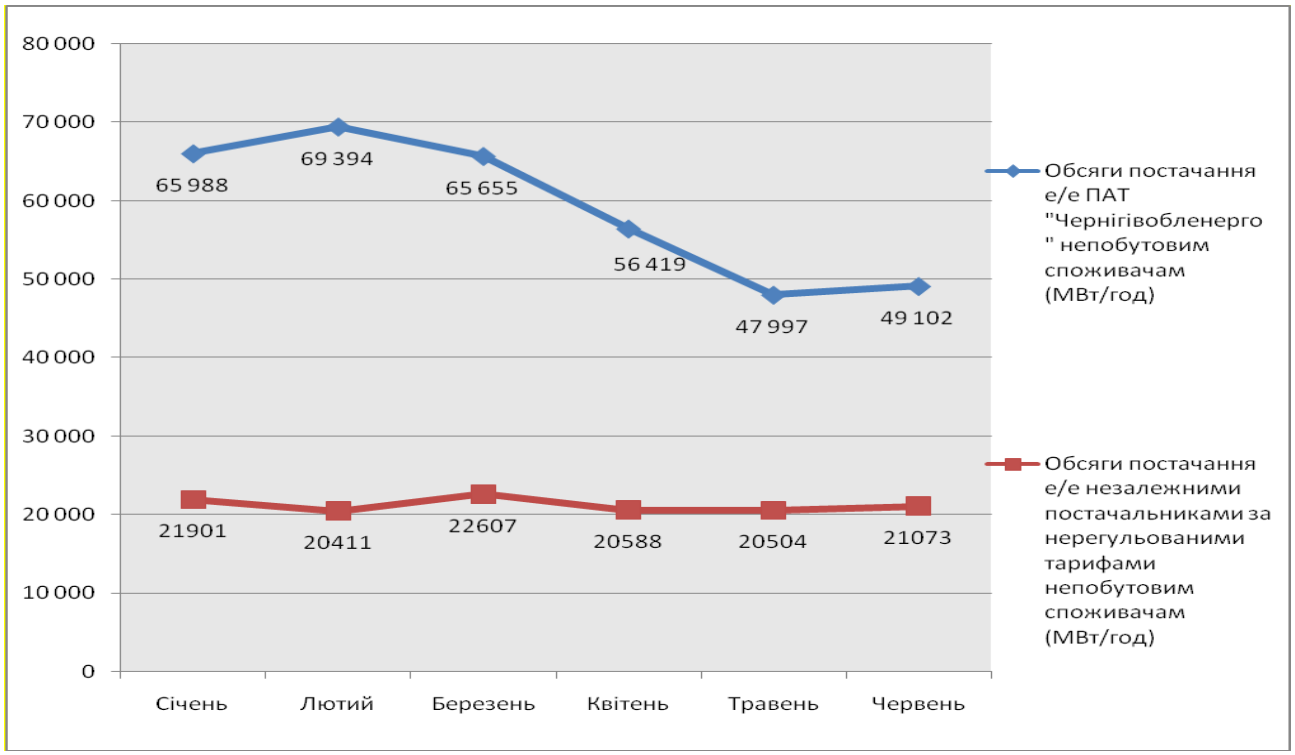

(81) За результатами наведених даних:

- частка ПНТ (8 суб'єктів господарювання) на ринку постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом у межах Чернігівської області непобутовим споживачам у 2017 році становила 27,0 %; частка ПАТ «Чернігівобленерго» – 73,0 %;
- частка ПНТ (6 суб'єктів господарювання) на ринку постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом у межах Чернігівської області непобутовим споживачам у І півріччі 2018 року становила 26,4 %; частка ПАТ «Чернігівоблоленерго» – 73,6 %.

(82) Питома вага ПАТ «Чернігівобленерго» та ПНТ в загальному обсязі постачання електричної енергії за 2017 рік та І півріччя 2018 року (Таблиця № 3):

Таблиця № 3

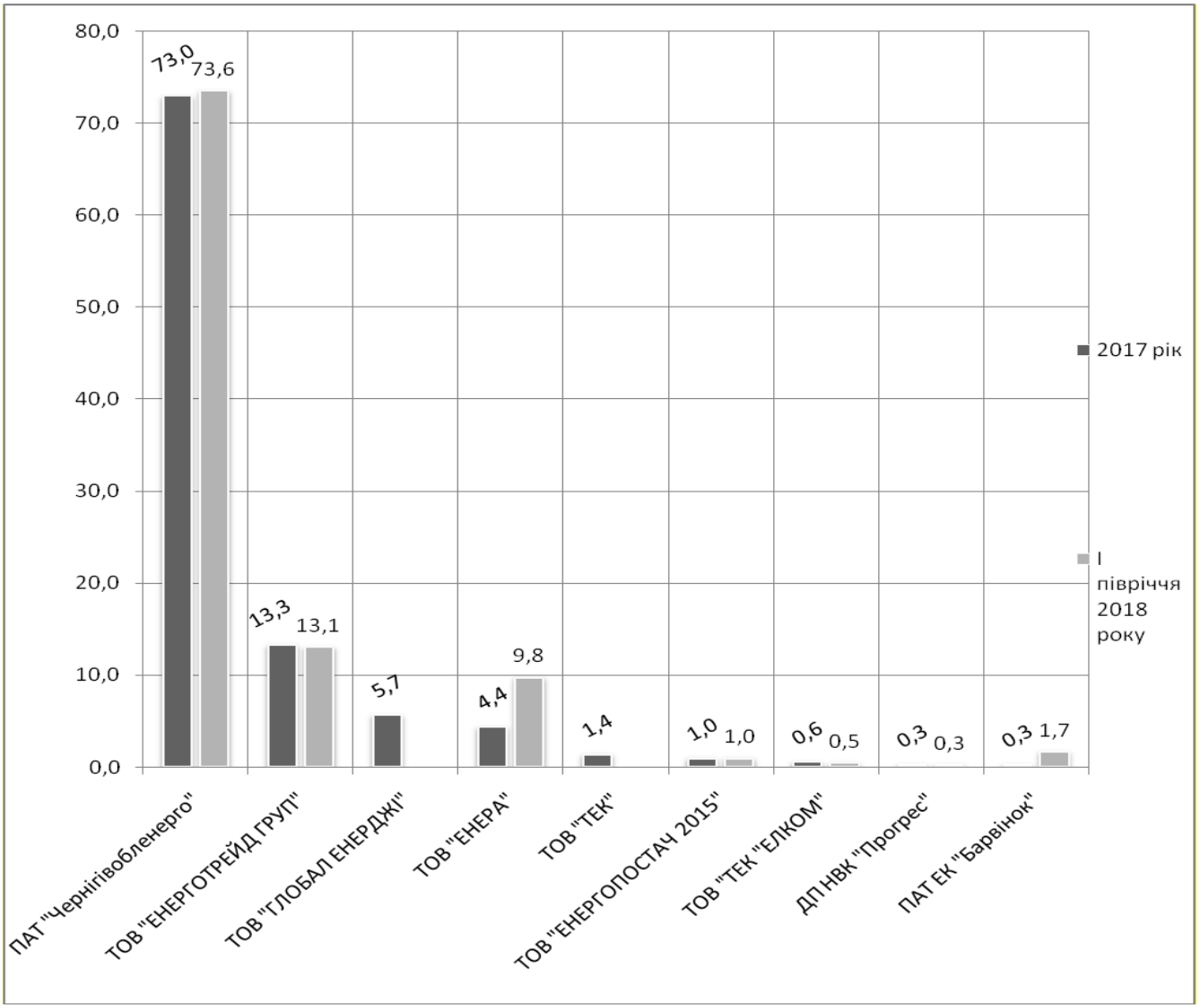

3.9. Загальні висновки щодо визначення монопольного (домінуючого) становища відповідача

(83) ПАТ «Чернігівобленерго»» за результатами діяльності у період з 01.01.2017 по 31.12.2018 займало монопольне становище на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, де розташовані належні ПАТ «Чернігівобленерго» місцеві (локальні) електромережі, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

4. Обставини справи

(84) 11.12.2017 на адресу територіального відділення дорученням Антимонопольного комітету України (від 07.12.2017 № 8-01/611-АМ) надіслано заяву ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» щодо можливої наявності ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом неукладення ПАТ «Чернігівобленерго» договору на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами Товариства.

(85) ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ», як вбачається із відомостей ЄДР, є юридичною особою, основний вид діяльності: торгівля електроенергією (КВЕД-2010 клас 35.14).

(86) У ході розгляду справи встановлено, що ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» здійснює господарську діяльність з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом, на підставі постанови НКРЕКП від 13.07.2017 № 910 «Про видачу ліцензій з постачання електричної енергії, зокрема ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ».

(87) З метою здійснення господарської діяльності з постачання електричної енергії, ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» уклало договори про купівлю-продаж електричної енергії зі структурними одиницями ПАТ «Укрнафта» НГВУ «Чернігівнафтогаз» та ПАТ «Укрнафта» Гнідинцівський газопереробний завод (від 28.09.2017 № 6/20-ЕЕ/13-МТР та № 7/20-ЕЕ-МТР відповідно).

(88) ДП «ПРОФІТ ХАБ» мало намір здійснювати господарську діяльність з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом, згідно з постановою НКРЕП від 27.12.2017 № 1455, та уклало договір купівлі-продажу електричної енергії з Чернігівською регіональною торгово-промисловою палатою 25.07.2018 № 25/07/4р.

(89) Відповідно до пункту 5 Порядку доступу для укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами між ПНТ та електропередавальною організацією ПНТ мав надати відповідній електропередавальній організації такі документи:
- заяву щодо укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами із зазначенням місцезнаходження та банківських реквізитів заявника;
- довідку про наявність у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом укладеного договору (укладених договорів) про купівлю-продаж електричної енергії із споживачем (споживачами), у тому числі з відкладальною обставиною, та/або довідку про наявність у постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом власних об'єктів споживання електричної енергії на території здійснення ліцензованої діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами електропередавальної організації;
- копію ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом;
- копію ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з виробництва електричної енергії (у разі передачі електричної енергії власного виробництва, крім випадків, коли відповідно до законодавства України суб'єктам господарювання дозволяється здійснювати діяльність з виробництва електричної енергії без ліцензії);
- копію належним чином оформленої довіреності на право укладати договори особі, яка уповноважена підписувати договори.

(90) Пунктом 6 Порядку доступу визначено, що при укладенні договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідна електропередавальна організація не має права вимагати від постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом документи, які не передбачені пунктом 5 Порядку доступу.

(91) Пунктом 7 Порядку доступу визначено, що упродовж п’ятнадцяти робочих днів з дня отримання від ПНТ усіх документів, передбачених пунктом 5 цього порядку, відповідна електропередавальна організація мала надати ПНТ два примірники підписаного та скріпленого печаткою договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

(92) У разі надання ПНТ не всіх документів, передбачених пунктом 5 цього порядку, заява ПНТ не розглядалася, про що відповідна електропередавальна організація впродовж трьох робочих днів повідомляла заявника у письмовій формі.

(93) Супровідним листом від 30.10.2017 № 311 ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» надіслало на адресу ПАТ «Чернігівобленерго» заяву щодо укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, до якої були додані наступні документи:

- довідка про наявність укладених договорів купівлі-продажу електричної енергії між ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та споживачами: Структурна одиниця ПАТ «Укрнафта» НГВУ «Чернігівнафтогаз» та Структурна одиниця ПАТ «Укрнафта» Гнідинцівський газопереробний завод;
- копія постанови НКРЕКП від 13.07.2017 № 910 про видачу ліцензії на право провадження діяльності з постачання електричної енергії ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»;
- копія протоколу № 2 загальних зборів учасників ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» про призначення директора товариства;
- копія свідоцтва про державну реєстрацію ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»;
- копія статуту зі змінами ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»;
- копія довідки з ЄДРПОУ ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»;
- копія свідоцтва платника ПДВ ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»;
- копія форми 4-ОПП ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ».

(94) Листом від 06.11.2017 № 19/6594 ПАТ «Чернігівобленерго» повідомило ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» про те, що його заяву щодо укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами залишено без розгляду, так як у наданому пакеті документів були відсутні копії:
- ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії,
- наказу про призначення директора.

(95) На вимогу територіального відділення ПАТ «Чернігівобленерго» повідомило, що «Товариство, розглянувши наданий пакет документів та спираючись на вимоги чинного законодавства листом від 06.11.2017 вих. № 19/6594 повідомило ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» стосовно виявлених зауважень, а саме:

Відповідно до статті 5 Порядку постачальник електричної енергії з метою укладання договору на передачу електричної енергії повинен подати до електропередавальної організації копію належним чином оформленої довіреності на право укладати договори особі, яка уповноважена підписувати договори.

Відповідно до частини 1 статті 62 Господарського кодексу України (далі – ГК) підприємство – самостійний суб'єкт господарювання, створений компетентним органом державної влади або органом місцевого самоврядування, або іншими суб'єктами для задоволення суспільних та особистих потреб шляхом систематичного здійснення виробничої, науково-дослідної, торговельної, іншої господарської діяльності в порядку, передбаченому ГК та іншими законами.

Підприємство, якщо законом не встановлено інше, діє на підставі статуту.

Згідно з частиною 1 статті 65 ГК управління підприємством здійснюється відповідно до його установчих документів на основі поєднання прав власника господарського використання свого майна і участі в управлінні трудового колективу.

Власник здійснює свої права з управління підприємством безпосередньо або через уповноважені ним органи відповідно до статуту підприємств або інших установчих документів. Наявність статуту юридичної особи також передбачено частиною 2 статті 87 Цивільного кодексу України.

Підставою прийняття на роботу (призначення на посаду директора) є наказ про прийняття (призначення) на посаду директора підприємства.

Таким чином, Статут підприємства, Протокол про призначення директора та Наказ про призначення директора на посаду є документами, які надають право укладати договори особі, яка уповноважена підписувати договори.

У наданому ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» пакеті документів копія наказу на призначення директора відсутня.

Разом з тим, ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» повідомлено про необхідність надання копії ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії»

(мова оригіналу) (лист Товариства від 26.12.2017 вих. № 9/8233; вх. від 27.12.2017 № 02-01/1853).

(96) 13.12.2017 ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» на адресу ПАТ «Чернігівобленерго» повторно направило заяву (вих. № 372) з проханням укласти договір на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, яку працівник канцелярії Товариства відмовився отримувати, про що 14.12.2017 кур'єрська служба ТОВ «КСД» повідомила ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» (лист-повідомлення № 14.12.2/2017).

(97) Слід зазначити, що питання ліцензування здійснення діяльності у сфері електроенергетики регулюється, зокрема, наступними нормами законодавства.

(98) Відповідно до статті 1 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» НКРЕКП є постійно діючим незалежним державним колегіальним органом, мета діяльності якого - державне регулювання, моніторинг та контроль за діяльністю суб'єктів господарювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

(99) Закон України «Про ліцензування видів господарської діяльності» регулює суспільні відносини у сфері ліцензування видів господарської діяльності, визначає виключний перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню, встановлює уніфікований порядок їх ліцензування, нагляд і контроль у сфері ліцензування, відповідальність за порушення законодавства у сфері ліцензування видів господарської діяльності.

(100) Ліцензія – запис у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань про рішення органу ліцензування щодо наявності у суб'єкта господарювання права на провадження визначеного ним виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню.

(101) Відповідно до статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» одним з видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню є діяльність у сфері електроенергетики, яка ліцензується з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про ринок електричної енергії».

(102) Згідно зі статтею 8 Закону України «Про ринок електричної енергії» господарська діяльність з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, постачання електричної енергії споживачу провадиться на ринку електричної енергії за умови отримання відповідної ліцензії.

(103) Ліцензія на провадження господарської діяльності з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії, постачання електричної енергії споживачу видається Регулятором у встановленому законодавством порядку.

(104) Законом України від 26.11.2015 № 835-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (далі – Закон України № 835-VIII) внесено зміни до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», що набрали чинності 01.01.2017, згідно з якими **НКРЕКП не видає ліцензії на паперовому носії**.

(105) При цьому, відповідно до розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 835-VIII визначено, що до 01.01.2019 набуття здобувачем ліцензії права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відбувається з дня оприлюднення прийнятого органом ліцензування рішення про видачу ліцензії на його офіційному веб-сайті.

(106) ***Таким чином, підтвердженням набуття права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, є оприлюднення, прийнятого НКРЕКП***

рішення про видачу ліцензії, на його офіційному веб-сайті (www.nerc.gov.ua). При цьому, паперове підтвердження такого права не передбачено законом.

(107) Тому, вимоги ПАТ «Чернігівобленерго» від ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» надати копії ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом було необґрунтованими і такими, що суперечили вимогам чинного законодавства.

(108) Стосовно вимог Товариства щодо необхідності надання заявником копії наказу про призначення директора ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» слід зазначити наступне.

(109) ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» було надано ПАТ «Чернігівобленерго» копії протоколу про призначення директора ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та статуту зі змінами (зареєстровані: 24.01.2011, № запису в ЄДР 10701050009035618 та 23.09.2014, № запису в ЄДР 1070105001503668 відповідно) (далі – Статут ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»).

(110) Відповідно до Статуту ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» управління товариством здійснюють загальні збори учасників та директор. На загальних зборах учасників обирають директора, який має право без доручення здійснювати дії від імені товариства: укладати угоди та чинити юридичні дії.

(111) Згідно з рішенням загальних зборів учасників ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» (протокол № 2 від 14.09.2010) директором ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» було обрано Вакуленка Ю.О.

(112) Разом з тим, Господарський кодекс України передбачає, що керівник підприємства без доручення діє від імені підприємства, представляє інтереси в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, інших організаціях, у відносинах з юридичними особами та громадянами, формує адміністрацію підприємства і вирішує питання діяльності підприємства в межах та порядку, визначених установчими документами (частина 5 стаття 65 ГКУ). Таким чином, Вакуленко Ю.О. має право на підписання договору без надання копії наказу на його призначення.

(113) Згідно з вимогами Цивільного кодексу України правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо він підписаний його стороною (сторонами). Правочин, який вчиняє юридична особа, підписується особами, уповноваженими на це її установчими документами, довіреністю, законом або іншими актами цивільного законодавства (частина 2 статті 207 ЦКУ).

(114) ***Таким чином, інформацію про особу, яка буде підписувати договір з ПАТ «Чернігівобленерго», ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» надано.***

(115) Крім зазначеного, на звернення територіального відділення від 17.01.2018 № 01-15/120, НКРЕКП, листом від 20.02.2018 № 1671/28/7-18 (вх. від 23.02.2018 № 7-01/2233) повідомила наступне:

«Відповідно до пункту 6 Порядку доступу при укладенні договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами відповідна електропередавальна організація (далі – ЕК) не має права вимагати від постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом документи, які не передбачені пунктом 5 Порядку доступу.

Таким чином, одним із документів, які постачальник електричної енергії за нерегульованим тарифом має надати ЕК для укладення Договору про передачу, є копія належним чином оформленої довіреності на право укладати договори особі, яка уповноважена підписувати договори.

Разом з тим, ані пунктом 5, ані самим Порядком доступу не визначено вимоги щодо оформлення належним чином довіреності на право укладати договори особі, яка уповноважена підписувати договори.

При тому, надані ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» до ПАТ «Чернігівобленерго» документи: ***копія протоколу № 2 загальних зборів учасників*** *ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»* ***про призначення директора товариства, копія статуту зі змінами*** *ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»,* ***копія***

***довідки з ЄДРПОУ** ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ», **можуть визначати права та обов'язки виконавчих осіб** ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» щодо укладення та підписання договорів.*

В свою чергу, Законом України від 26 листопада 2015 року № 835-VIII «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації повноважень з державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» (із змінами, далі – Закон), внесено зміни до Закону, які набрали чинності 1 січня 2017 року, згідно з якими, зокрема, скасовано оформлення ліцензії, як документа у паперовій формі.

Натомість, підпунктом 5 пункту 2 розділу II «Прикінцеві та перехідні положення» Закону визначено, що до 1 січня 2019 року набуття здобувачем ліцензії права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відбувається з дня оприлюднення прийнятого органом ліцензування рішення про видачу ліцензії на його офіційному веб-сайті.

Отже, набуття здобувачами ліцензії права на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії, що підлягає ліцензуванню, відбувається з дня оприлюднення НКРЕКП прийнятих нею рішень про видачу ліцензії на своєму офіційному веб-сайті www.nerc.gov.ua, а паперове підтвердження такого права не передбачено Законом.

Згідно з рекомендаціями Державної регуляторної служби України, наданими листом від 17 лютого 2017 року № 1006/0/20-17, НКРЕКП у разі звернення здобувача ліцензії, ліцензіата щодо надання підтвердження факту набуття ним права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, а також щодо будь-якого іншого рішення органу ліцензування надає таке підтвердження у будь-який визначений законодавством спосіб, наприклад, посиланням на сторінку офіційного веб-сайту органу ліцензування, де оприлюднене таке рішення, або наданням заявнику копії такого рішення з дотриманням вимог законів «Про доступ до публічної інформації» та «Про захист персональних даних».

Варто зазначити, що згідно з підпунктом 10 пункту 2.3 Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 25 червня 2017 року № 932 (далі – Ліцензійні умови), ліцензіат з розподілу електричної енергії повинен укладати договори, які є обов'язковими для здійснення діяльності на ринку електричної енергії, та виконувати умови цих договорів.

Таким чином, безпідставна відмова ПАТ «Чернігівобленерго» в укладанні Договору про передачу з ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» може бути розцінена, як порушення цих ліцензійних умов» (мова оригіналу).

(116) Слід зазначити, що ПАТ «Укрнафта» провело у 2017 році процедуру відбору постачальника електричної енергії на 2018 рік. За результатом проведеної процедури ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» здобуло право здійснювати постачання електричної енергії структурним одиницям ПАТ «Укрнафта», а саме: НГВУ «Чернігівнафтогаз» та Гнідинцівський газопереробний завод.

(117) Проте, дії ПАТ «Чернігівобленерго», які полягали у створенні перешкод доступу на ринок постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом для ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ», призвели до того, що структурні одиниці ПАТ «Укрнафта» були змушені закуповувати електричну енергію у іншого постачальника (ТОВ «ЕНЕРГОТРЕЙД ГРУП»), цінова пропозиція якого була дорожчою ніж пропозиція ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ».

(118) У разі закупівлі електроенергії структурними підрозділами ПАТ «Укрнафта» у заявника, сума зекономлених коштів за період з листопада 2017 року по червень 2018 року склала б понад 2,2 млн. грн.

(119) Розрахунки різниці вартості за послугу з постачання електричної енергії ТОВ «ЕНЕРГОТРЕЙД ГРУП» та ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» наведено в таблицях 4 - 7:

Споживач – НГВУ «Чернігівнафтогаз» ПАТ «Укрнафта»

Таблиця 4

Період	Обсяг постачання електроенергії 1 класу, кВт/год	ТОВ «ЕНЕРГОТРЕЙД ГРУП»		ТОВ «Енерго - Газ»			Різниця, тис. грн
		Тариф, грн	Вартість тис. грн	Тариф встановл. НКРЕКП, грн	Тариф з урахуванням знижки 2,5%, грн	Вартість тис. грн	
2017 рік							
листопад	6667712	1,5695262	10465,149	1,58538	1,5457455	10306,586	158,563
грудень	7561827	1,5770304	11925,231	1,59296	1,553136	11744,546	180,685
І півріччя 2018 року							
січень	7819920	1,7173926	13429,873	1,73474	1,6913715	13226,390	203,483
лютий	7103394	1,7360046	12331,525	1,75354	1,7097015	12144,683	186,842
березень	8215851	1,7422614	14314,160	1,75986	1,7158635	14097,279	216,881
квітень	7476826	1,8511812	13840,960	1,86988	1,823133	13631,248	209,712
травень	7328254	1,8511812	13565,926	1,86988	1,823133	13360,382	205,544
червень	7035440	1,8511812	13023,874	1,86988	1,823133	12826,543	197,331
Всього	х	Х	102896,698	х	х	101337,657	1559,041

Споживач – НГВУ «Чернігівнафтогаз» ПАТ «Укрнафта»

Таблиця 5

Період	Обсяг постачання електричної енергії 2 класу, кВт/год	ТОВ «ЕНЕРГОТРЕЙД ГРУП»		ТОВ «Енерго - Газ»			Різниця, тис. грн
		Тариф, грн	Вартість, тис. грн	Тариф встановл. НКРЕКП, грн	Тариф з урахуванням знижки 2,5%, грн	Вартість, тис. грн	
2017 рік							
листопад	347190	2,0184021	700,769	2,03879	1,98782025	690,151	10,618
грудень	358657	2,026926	726,971	2,0474	1,996215	715,956	11,015
І півріччя 2018 року							
Січень	368329	2,1920976	807,413	2,21424	2,158884	795,180	12,233
Лютий	356786	2,26115263	806,748	2,28437	2,22726075	794,655	12,093
березень	355782	2,2686543	807,146	2,29157	2,23428075	794,917	12,229
Квітень	216118	2,366001	511,335	2,3899	2,3301525	503,588	7,747
травень	164362	2,366001	388,881	2,3899	2,3301525	382,989	5,892
червень	168982	2,366001	399,812	2,3899	2,3301525	393,754	6,058
Всього		Х	5149,075	х	х	5071,19	77,885

Споживач – Гнідинцівський газопереробний завод ПАТ «Укрнафта»

Таблиця 6

Період	Обсяг постачання електроенергії 1 класу, кВт/год	ТОВ «ЕНЕРГОТРЕЙД ГРУП»		ТОВ «Енерго - Газ»			Різниця, тис. грн
		Тариф, грн	Вартість тис. грн	Тариф встановле-ний НКРЕКП, грн	Тариф з урахуванням знижки 2,5%, грн	Вартість тис. грн	
2017 рік							
листопад	2872754	1,5695262	4508,863	1,58538	1,5457455	4440,547	68,316
грудень	2933975	1,5770304	4626,968	1,59296	1,553136	4556,862	70,106

I півріччя 2018 року							
січень	2903834	1,7173926	4987,023	1,73474	1,6913715	4911,462	75,561
лютий	2594726	1,7360046	4504,456	1,75354	1,7097015	4436,207	68,249
березень	2716002	1,7422614	4731,985	1,75986	1,7158635	4660,289	71,696
квітень	2636699	1,8511812	4881,008	1,86988	1,823133	4807,053	73,955
травень	2533558	1,8511812	4690,075	1,86988	1,823133	4619,013	71,062
червень	1909146	1,8511812	3534,175	1,86988	1,823133	3480,627	53,548
Всього	x	x	36464,553	x	x	35912,06	552,493

Споживач – Гнідинцівський газопереробний завод ПАТ «Укрнафта»

Таблиця 7

Період	Обсяг постачання електричної енергії 2 класу, кВт/год	ТОВ «ЕНЕРГОТРЕЙД ГРУП»		ТОВ «Енерго - Газ»			Різниці вартості, тис. грн
		Тариф, грн	Вартість тис. грн	Тариф встановлений НКРЕКП, грн	Тариф з урахуванням знижки 2,5%, грн	Вартість, тис. грн	
2017 рік							
листопад	215516	2,0184021	434,998	2,03879	1,98782025	428,407	6,591
грудень	238574	2,026926	483,572	2,0474	1,996215	476,245	7,327
I півріччя 2018 року							
січень	228554	2,1920976	501,013	2,21424	2,158884	493,422	7,591
лютий	233793	2,26115263	528,642	2,28437	2,22726075	520,718	7,924
березень	308561	2,2686543	700,018	2,29157	2,23428075	689,412	10,606
квітень	209438	2,366001	494,276	2,3899	2,3301525	488,022	6,254
травень	100129	2,366001	236,905	2,3899	2,3301525	233,316	3,589
червень	157809	2,366001	373,376	2,3899	2,3301525	367,719	5,657
Всього		x	3752,800	x	x	3697,261	55,539

(120) Крім того слід зазначити, що Сектором НКРЕКП у Чернігівській області у серпні 2018 року було проведено позапланову виїзну перевірку дотримання Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом, Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу електричної енергії, Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії ПАТ «Чернігівобленерго» (акт від 14.08.2018 № 283).

(121) У ході проведення зазначеної перевірки Сектором НКРЕКП в Чернігівській області було встановлено, що дії ПАТ «Чернігівобленерго» щодо надання відмови ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» в укладенні договору на передачу електричної енергії своїм листом від 06.11.2017 № 19/6594 з порушенням встановлених пунктом 7 Порядку термінів, а також відмови в укладенні з ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» договору на передачу електричної енергії за причиною відсутності копії ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом (в той час, як постачальник надав копію постанови НКРЕКП про видачу ліцензії ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» від 13.07.2017 № 910), є такими що не відповідають діючим нормативно правовим документам, що свідчить про порушення пункту 2.2 Ліцензійних умов з розподілу електричної енергії щодо здійснення ліцензованої діяльності, а саме пункту 7 Порядку доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом до місцевих (локальних) електричних мереж, затвердженого постановою НКРЕ від 29.10.2010 № 1421, в частині створення перешкод

ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» у здійсненні ним постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом.

(122) Постановою НКРЕКП від 30.11.2018 № 1589 НКРЕКП, у результаті розгляду 30 листопада 2018 року на засіданні, яке проводилось у формі відкритого слухання, Акта позапланової перевірки дотримання ПАТ «Чернігівобленерго» Умов та Правил здійснення підприємницької діяльності з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, зобов'язало ПАТ «Чернігівобленерго» укласти з ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» договір про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, про що у строк до 20 січня 2019 року письмово повідомити НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Чернігівській області з наданням належним чином завірених копій підтвердних документів.

(123) У лютому 2019 року Сектором НКРЕКП у Чернігівській області було проведено плановий захід державного нагляду (контролю) щодо дотримання ПАТ «Чернігівобленерго» вимог законодавства у сфері енергетики, а саме постачання електричної енергії (акт від 19.02.2019 № 45).

(124) У ході проведення вказаного заходу Сектором НКРЕКП встановлено, що вимога підпункту 2 пункту 2 постанови НКРЕКП від 30.11.2018 № 1589 ПАТ «Чернігівобленерго» виконана вчасно і в повному обсязі.

(125) Товариство листом від 18.01.2019 № 47/534/01-13 повідомило НКРЕКП та Сектор НКРЕКП у Чернігівській області, що ПАТ «Чернігівобленерго» було підготовлено та відправлено постачальнику ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» на підпис проект договору про передачу електричної енергії мережами, який підписано з боку Товариства.

(126) 29.11.2018 між ПАТ «Чернігівобленерго» та ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» укладено Договір № 14/П про передачу електричної енергії мережами ПАТ «Чернігівобленерго».

(127) Під час розгляду територіальним відділенням справи № 02-05/03-2018, ДП «ПРОФІТ ХАБ» 26.07.2018 звернулось до ПАТ «Чернігівобленерго» із заявою щодо укладення договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами. До заяви були додані наступні документи:

- довідка про наявність укладеного договору купівлі-продажу електроенергії;
- копія витягу з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних-осіб підприємців;
- копія витягу з реєстру платників ПДВ;
- копія Статуту;
- копія Протоколу № 4 від 30.09.2017 р. про створення ДП «ПРОФІТ ХАБ», про призначення директора ДП;
- копія постанови НКРЕП про видачу ліцензії;
- копія наказу про призначення директора;
- відомості.

(128) ПАТ «Чернігівобленерго» листом від 31.07.2018 № 19/4268 повідомило ДП «ПРОФІТ ХАБ», що через відсутність повного пакету документів, заяву ДП «ПРОФІТ ХАБ» залишено без розгляду: відсутня копія ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом.

(129) Натомість, як було зазначено вище, згідно з розділом ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 835-VIII визначено, що до 1 січня 2019 року набуття здобувачем ліцензії права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відбувається з дня оприлюднення прийнятого органом ліцензування рішення про видачу ліцензії на його офіційному веб-сайті.

(130) Отже, набуття здобувачами ліцензії права на провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії, що підлягає ліцензуванню, відбувається з дня оприлюднення НКРЕКП прийнятих нею рішень про видачу ліцензії на своєму

офіційному веб-сайті www.nerc.gov.ua. Паперове підтвердження такого права не передбачено законом (лист НКРЕКП до АМКУ від 20.02.2018 № 1671/28/7-18).

5. Правова кваліфікація дій відповідача

(131) Відповідно до статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

(132) Згідно з пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається створення перешкод доступу на ринок (виходу з ринку) чи усунення з ринку продавців, покупців, інших суб'єктів господарювання.

(133) Відповідно до пункту 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушеннями законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.

(134) За умов існування конкуренції на цьому ринку, ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ», мали б змогу відмовитись від послуг ПАТ «Чернігівобленерго» та звернутись до інших суб'єктів господарювання з метою отримання послуги з передачі електричної енергії місцевим (локальними) електричними мережами.

(135) Однак, ПАТ «Чернігівобленерго» - єдиний торговельний партнер ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ», стосунків з яким неможливо уникнути, його експлуатуюча поведінка завдавала шкоди інтересам ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ», ДП «ПРОФІТ ХАБ» та споживачам електричної енергії, слабка позиція яких використовувалась на власну користь ПАТ «Чернігівобленерго» через відсутність альтернативних джерел отримання послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами.

(136) З метою захисту власних бізнес-інтересів на ринку постачання електричної енергії, ПАТ «Чернігівобленерго», зловживаючи монопольним (домінуючим) становищем на ринку з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами, створювало перешкоди доступу постачальників електричної енергії на ринок постачання електричної енергії шляхом встановлення дискримінаційних умов придбання послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами в межах здійснення ліцензованої діяльності ПАТ «Чернігівобленерго».

(137) Крім того, такі дії ПАТ «Чернігівобленерго» позбавляли суб'єктів господарювання (споживачів електричної енергії) права вільного вибору постачальника електричної енергії на конкурентних засадах, як це передбачено чинним законодавством.

(138) Отже, дії публічного акціонерного товариства «Чернігівобленерго», які унеможливили вступ ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» на ринок постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом в межах Чернігівської області у період з 06.11.2017 по 28.11.2018 та полягали в ненаданні ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» в установлений законодавством термін двох примірників, підписаних та скріплених печаткою договорів про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами ПАТ «Чернігівобленерго», а також вимаганні від ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» додаткових документів, непередбачених пунктом 5 Порядку доступу, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. Заперечення відповідача та їх спростування

(139) Листами територіального відділення від 15.05.2018 № 02-01/1157 та № 02-01/1158 копії подання від 15.05.2018 № 6-пв з попередніми висновками у справі № 02-05/03-2018 було направлено на адреси ПАТ «Чернігівобленерго» та ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» відповідно.

(140) У зв'язку з новими обставинами, які були встановлені в ході розгляду заяви ДП «ПРОФІТ ХАБ», приєднаної до справи № 02-05/03-2018, копію подання від 24.09.2018 № 6-пв з попередніми висновками у справі № 02-05/03-2018 було направлено сторонам (ПАТ «Чернігівобленерго», ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ») листами від 24.09.2018 № 75-02/357/2127, № 75-02/358/2128 та № 75-02/356/2126 відповідно.

(141) На вказані подання ПАТ «Чернігівобленерго» листами від 25.05.2018 № 41/2974 (вх. від 25.05.2018 № 02-01/578) та від 08.10.2018 № 41/5858 (вх. від 08.10.2018 № 75-01/233/1258) надало свої заперечення щодо висновків, викладених у цих поданнях, та повідомило, що не погоджується з наявністю в його діях порушення законодавства про захист економічної конкуренції, а саме:

«Листом від 30.10.2017 № 311 до ПАТ «Чернігівобленерго» звернулось ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» з пропозицією щодо укладання договору про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами ПАТ «Чернігівобленерго». Разом з листом ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» надало копії документів серед яких не було копії ліцензії на право здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом, копії належним чином оформленої довіреності на право укладати договори особі, яка уповноважена підписувати договори, або наказу на призначення керівника, у випадку підписання безпосередньо керівником.
Відповідно до п. 7 ***Порядку, у разі надання постачальником електричної енергії за нерегульованим тарифом <u>не всіх документів</u>****, передбачених п.5 цього Порядку,* ***<u>заява</u> постачальника електричної енергії за нерегульованим тарифом <u>не розглядається</u>****, про що відповідно електропередавальна організація впродовж 3-х робочих днів повідомляє заявника у письмовій формі.*
Листом від 06.11.2017 № 19/6594 ПАТ «Чернігівобленерго» повідомило ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» стосовно виявлених зауважень. Зазначені обставини були повідомлені і Чернігівському обласному територіальному відділенню Антимонопольного комітету України в межах розгляду даної справи.
На даний час, ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» до ПАТ «Чернігівобленерго» з заявою та комплектом необхідних документів для укладення договору на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами не зверталось.
Щодо правовідносин з ДП «ПРОФІТ ХАБ» ПАТ «Чернігівобленерго» повідомляє, що станом на дату складання Подання № 6-пв з попередніми висновками у справі № 02-05/03-2018 з даним підприємством укладено договір №12/П про передачу електричної енергії від 19.09.2018 (копія додається).
Враховуючи викладене, порушення зі сторони ПАТ «Чернігівобленерго» відсутнє.
На підставі викладеного та керуючись положенням ст. 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», Товариство просить закрити провадження у справі № 02-05/03-2018 та штрафні санкції до ПАТ «Чернігівобленерго» не застосовувати» (мова оригіналу).

(142) З запереченнями ПАТ «Чернігівобленерго» Відділення не погоджується, враховуючи наступне.

(143) Законом України № 835-VIII внесено зміни до Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», що набрали чинності 01.01.2017, згідно з якими НКРЕКП не видає ліцензії на паперовому носії.

(144) При цьому, відповідно до розділу ІІ «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України № 835-VIII визначено, що до 01.01.2019 набуття здобувачем ліцензії права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, відбувається з дня оприлюднення прийнятого органом ліцензування рішення про видачу ліцензії на його офіційному веб-сайті.

(145) Таким чином, замість бланку ліцензії на паперовому носії підтвердженням набуття права на провадження виду господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, є оприлюднення, прийнятого НКРЕКП рішення про видачу ліцензії, на його офіційному веб-сайті (www.nerc.gov.ua), а паперове підтвердження такого права не передбачено законом.

(146) Що стосується вимог ПАТ «Чернігівобленерго» щодо необхідності надання заявником копії наказу про призначення директора ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ», ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» було надано Товариству копії протоколу про призначення директора ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та статуту зі змінами.

(147) Відповідно до статуту ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» управління вказаним товариством здійснюють загальні збори учасників та директор. На загальних зборах учасників обирають директора, який має право без доручення здійснювати від імені цього товариства наступні дії: укладати угоди та чинити юридичні дії. Згідно з рішенням загальних зборів учасників ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» (протокол № 2 від 14.09.2010) директором обрано Вакуленко Ю.О.

(148) При цьому, Господарський кодекс України передбачає, що керівник підприємства без доручення діє від імені підприємства, представляє інтереси в органах державної влади і органах місцевого самоврядування, інших організаціях, у відносинах з юридичними особами та громадянами, формує адміністрацію підприємства і вирішує питання діяльності підприємства в межах та порядку, визначених установчими документами (частина 5 стаття 65 Господарського кодексу України). Таким чином, Вакуленко Ю.О. має право на підписання договору без надання копії наказу на його призначення.

(149) Також, згідно з вимогами Цивільного кодексу України правочин вважається таким, що вчинений у письмовій формі, якщо він підписаний його стороною (сторонами). Правочин, який вчиняє юридична особа, підписується особами, уповноваженими на це її установчими документами, довіреністю, законом або іншими актами цивільного законодавства (частина 2 статті 207 Цивільного кодексу України).

(150) Таким чином, ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» надало ПАТ «Чернігівобленерго» інформацію про особу, яка може підписувати договір від його імені.

(151) Крім того слід зазначити, що 13.12.2017 ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» на адресу ПАТ «Чернігівобленерго» повторно направило заяву (вих. № 372) з проханням укласти договір на передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами, яку працівник канцелярії Товариства відмовився отримувати, про що 14.12.2017 кур'єрська служба ТОВ «КСД» повідомила ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» (лист-повідомлення № 14.12.2/2017).

(152) Незважаючи на те, що у процесі розгляду справи № 02-05/03-2018 між ПАТ «Чернігівобленерго» та ДП «ПРОФІТ ХАБ», а також між ПАТ «Чернігівобленерго» та ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» було укладено договори на передачу електричної енергії мережами Товариства № 12/П від 19.09.2018 та № 14/П від 29.11.2018 відповідно (без надання заявниками копій ліцензій; без надання заявником копії наказу про призначення директора ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ»), зловживання з боку ПАТ «Чернігівобленерго» доведено, оскільки заявники звернулись до Товариства 26.07.2018 та 30.10.2017 відповідно, і отримали відмову всупереч вимогам чинного законодавства.

(153) Таким чином, висновок про вчинення ПАТ «Чернігівобленерго» порушення, яке полягає у ненаданні ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ-ХАБ» у визначений законодавством термін двох примірників підписаних та скріплених печаткою договорів про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електричними мережами та вимаганні від ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ-ХАБ» додаткових документів непередбачених пунктом 5 Порядку доступу, не є спростованим.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

(154) Таким чином, доказами, зібраними у справі доводиться, а запереченнями відповідача не спростовується висновок адміністративної колегії про те, що дії ПАТ «Чернігівобленерго», які унеможливили вступ ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» на ринок постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом в межах Чернігівської області у період з 06.11.2017 по 28.11.2018 та полягали в ненаданні ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» в установлений законодавством термін двох примірників, підписаних та скріплених печаткою договорів про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами ПАТ «Чернігівобленерго», а також вимаганні від ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» додаткових документів, непередбачених пунктом 5 Порядку доступу, становлять порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 та пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, де розташовані належні ПАТ «Чернігівобленерго» місцеві (локальні) електромережі, шляхом створення перешкод доступу на ринок постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом в межах Чернігівської області вищевказаним продавцям (постачальникам) електричної енергії.

(155) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. Визначення розміру штрафу

(156) Згідно з абзацом другим частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

(157) Відповідно до форми 2 «Звіт про фінансові результати за 2020 рік» чистий дохід АТ «Чернігівобленерго» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) у 2020 році становив 1 602 065,00 тис. грн.

(158) При визначенні розміру штрафу було враховано наступне:
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку ПАТ «Чернігівобленерго» вчинено не вперше (рішення адміністративної колегії Чернігівського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 26.11.2015 № 17-рк у справі № 02-05/17-2015 та рішення від 23.11.2017 № 02/17 у справі № 02-05/02/17-2016);
- порушення щодо ДП «ПРОФІТ-ХАБ» припинене в ході розгляду справи;
- порушення щодо ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» припинене в ході розгляду справи (виконано зобов'язання відповідно до постанови НКРЕКП від 30.11.2018 № 1589).

Враховуючи наведене та керуючись статтями 7, 12, 12^1 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення

Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 362-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 06 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що акціонерне товариство «Чернігівобленерго» (вул. Гонча, 40, м. Чернігів, 14000; ідентифікаційний код юридичної особи 22815333) у період з 01.01.2017 по 31.12.2018 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, де розташовані належні ПАТ «Чернігівобленерго» місцеві (локальні) електромережі, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

2. Визнати дії акціонерного товариства «Чернігівобленерго», які унеможливили вступ товариства з обмеженою відповідальністю «ЕНЕРГО-ГАЗ» (вул. Чорногірська, 17/14, м. Київ, 01103; ідентифікаційний код юридичної особи 36520832) та дочірнього підприємства «ПРОФІТ ХАБ» Чернігівської регіональної торгово-промислової палати (вул. Ринкова, буд. 7, м. Чернігів, 14000; ідентифікаційний код юридичної особи 41697846) на ринок постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом в межах Чернігівської області у період з 06.11.2017 по 28.11.2018 та полягали в ненаданні ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» в установлений законодавством термін двох примірників, підписаних та скріплених печаткою договорів про передачу електричної енергії місцевими (локальними) електромережами ПАТ «Чернігівобленерго», а також вимаганні від ТОВ «ЕНЕРГО-ГАЗ» та ДП «ПРОФІТ ХАБ» додаткових документів, непередбачених пунктом 5 Порядку доступу постачальників електричної енергії за нерегульованим тарифом до місцевих (локальних) електричних мереж, затвердженим постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 29.10.2010 № 1421, порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50 та пунктом 7 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку з передачі електричної енергії місцевими (локальними) електромережами в територіальних (географічних) межах Чернігівської області та м. Славутича Київської області, де розташовані належні ПАТ «Чернігівобленерго» місцеві (локальні) електромережі, шляхом створення перешкод доступу на ринок постачання електричної енергії за нерегульованим тарифом в межах Чернігівської області вищевказаним продавцям (постачальникам) електричної енергії.

3. За порушення, вказане в пункті 2 результативної частини цього рішення, накласти на акціонерне товариство «Чернігівобленерго» штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) грн.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Відповідно до статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п’яти днів з дня сплати штрафу суб’єкт господарювання зобов’язаний надіслати до Антимонопольного комітету України документи, що підтверджують сплату штрафу.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання.

Голова адміністративної колегії –
голова відділення **О. ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ**